

Сызната
3 карты

Снимоктарга: үлэни-
тэр бырааныннынтаарь
демонстрациялар ыттан
түгөннэр.

Комсомольской тэрилтэлэргэ: бойбуой дьобуру көрүнүү

баалар. Сыл уон ыйын түмүгүнэн былааннарын «Чэпир» 91,2, «Сырлык» уонна «Аргыс» 89-туу бырыһыан эрэ толортоотулар. От үлэтин көмүгэр тэриллэбит 8 ыччат.

Эппиэтинэни бэйэбэ ылынахха

«Кэлэр кэскил үгүс отутунэн биһиги бүтүн хайдах ыччаты итэригинэн быһаарыллар... Бу Ленинскэй комсомол сэмэй дьобурунаах, төрүт соруга»,—дизин ССКП XXVII съезигэр тоһоолоон бэлэтэммитэ. Эрилин Эристин аатынан совхоз комсомольской тэрилтэ ити дьобурунаах соругун толорууга ханнак үлэлэри тэрийдэ.

Совхозтаагы комсомольской конференцияда отчуоттуур дакылааты комитет секретара Парасковья Петровна отордо.

Комсомольской тэрилтэ учуоттар 377 БВСКЛС чилиэннэре тураллар. Кинилэри сэрэ 100-чакка тийэр союһа суох ыччаттар бааллар. Отчуоттуур кам устата кинилэртэн биридэстэрэ даһаны комсомол чилиэннэргэ үүннэриллибэтэх.

Устаал ирдэбиллэрин кытаанахтык тутуһууга, комсомольской дьысипилиннэни бигэттик олохтоһууга үлэ эмнэ ситэтэ суох. Комсомольской усунуоһу көмүгэр, толору төлөөһүн кам даһаны быһаарылла илик. Вастаабы кавартад түмүгүнэн 42 комсомолец усунуоһун ситэ төлөөбөтөх. Отчуоттуур кам устата 53 БВСКЛС чилиэннэре совхоз тас сүтүтэб комсомольской учуоттан убуллубакка эрэ барбыттар, комитет кинилэр ханна барбыттарын даһаны билбэт. Муннахтар көмүгэр ытыллыбаттар. Холобур, Хадаардаагы комсомольской тэрилтэ отчуоттуур кам устата баара-суоһа 3-тэ эрэ муннахтаабыт.

Дакылаакка комсомолецтар, ыччаттар муннахтарга, кулууптарга буолар лекцияларга сылдыбаттарын туһунан элбэхте этилиннэ. Ол бириччинэ, бастатан туран, итиннэхэ—комсомольской ис-союзнай үлэ тэрээһинэ кыаллыбатавар сытар.

Совхоз сүөһү итэтиччилэрин 70 бырыһыана, механизатордарын 40 бырыһыана—адэрлэр. Совхоз үрдүнэн 5 ыччат-комсомольской фермалар

комсомольской эвеполар тустаах былааннарын 1342 тоһонон толортоотулар.

Итини Чэпир отделе-нигын сыяктаагы комсомольской тэрилтэтигэр делегат ыанньыкыт Елена Борисовна социалистический куоталаһы уота-куоһа суох тэриллэ-битинэн быһаарар. Делегат, адэркоммунист Гаврил Кузьмин үрүн илэ гвардеецтарын, пэтилет-ка маяктарын элбэтэр иһин үлэлэһин ситэтэ суоһун эгэр. Араатар комсомольской коллективтар аатыгар эрэ тэриллэллэрин критикалаата. Холобур, совхоза Чэпирдаагы отделение-тыгар тэриллэбит «Дьулуур» ыччат-комсомольской коллективка ити үрдүк аат сүктэриллибит ээрэри, баччаанга диэри ону туоһуулар паспорт туттарылла илик. Онон комсомольской үлэ атын сүрүн итэһинэн деловый буолуу кыаллыбат. Тыл дьылааттан арах-сыспат буолууга, этили-либэти практической үлэни бигэрэтик—күн дьобурунаах ирдэбилэ.

Комсомолецтары идея-най итин—комитет дьобурунаах соруктарынан биридэстэрэ. Итиннэхэ ыччаттары политический, экономический үөрэхтэһин, сыныаланнарын көдүүстэхтик тэриллэлэрин ситини улахан оруоллаахтар. Дакылаакка этиллэринэн, политический уонна экономический үөрэхтэһини оскуолаларын занятиеларыгар ыччаттар куһаҥа-на суохтук сылдыаллар. Оттон пропагандистар онуоха сыһыаннара бэр-дэ суох. Холобур, Хайах-сыттан делегат Матрена Каженкина, Кырдык, манна «Юность» ыччат-тар кулууптара, «Дьор-гэлэн» дискотека көдүүстэхтик үлэлил-лэр. Эргэ кулуубу ыч-чаттар бэйэлэрин күүстэ-

ринэн штуртуркалаа-быттар, кырааскалаабыт-тар, манна ытыллар дьаһаллары бэйэлэри илээн-сараллан ытыт-лар. Атын сирдэргэ—Ха-даарга, Чэпирга, бэл Холбоһоһо даһаны итин-ник эгэр кыаллыбат. Ону комсомольской секретарь ыччаттар инициатива-лара суохтарынан быһа-арар. Ол эрээри, биһиги санаабытыгар, ити бы-һаары ситэ өйдөмүөт. Ыччаттар үлэлэргэ да-һаны, итэриэһинэйдик олоһорго даһаны баа-лаахтарын, онуоха дьу-луһалларын совхоз ком-сомольской конферен-цията толору көрдөрдө. Холобур, конференцияда отчуоттуур дакылааты дьүүллэһини уонтан тах-са ыһыгы киирдэ, эмэ итиччэ кийи тыл эттэ. Итиннэ хайаатын кон-курса тарихына, сыах-таагы комсомольской тэрилтэлэр концертнай нүөмэрдэри бэлэмнээн нэлбиттэр. Учугайдик үлэлэһир коллективтар, биридэһэн комсомо-лецтар да суох буолба-хтар. Ылан көрөөгү Саха АССР Верховнай Советин депутаты Мария Осипова салайар «Кы-рыс» ыччат-комсомоль-ской ферматын, Чэпир йуделинетын «Дьулуу-рун». Адэрлэр манна ки-һи эрэ ыһыһыар тыла таһаарылаахтык үлэ-лииллэр. Эбэтэр оройуон чулуу тракториһа Афа-насий Филипповы, оро-йоннаагы ХХХП ком-сомольской конферен-цияда делегатынан та-лыллыбит Петр Софро-новы уо. д. а.

Конференция кытты-лаахтара «Комсомольской комитет үлэте тохтубу-тун көрөн олоһон совхоз пэтигэнай тэрилтэте, БВСКЛС райкома тоһо ороостотулар?»—дизин ыһыгыларга оруннаах.

—Үлэ итэһэстэрин аһаастык этэргэ, бэйэ аппикэтиһин үрдэтэргэ ССКП XXVII съезэ кытаа-нах ирдэбили туруорда. Ол биһиэхэ ырааһынан ситэтэ суох,—дизин сир-дэх критиканы совхоз-таагы комсомольской ко-митет болдомтоко ыһы-га, үлэни-хамнаһы эр-эиһилэрин курдук улары-та тутуоһа диэн эрэннэри баарылар. Адэрлэр онуоха толору бэлэм-нэхтэр.

Совхоз комсомольской тэрилтэтин секретарынан бу итиннэ Чурапчы орто оскуолатын омук тылы-гар учууталынан үлэлэ-бит Анастасия Федорова талыһына.

М. МИХАЙЛОВА,
хайыат аналл. көрр.

Сүөһү итинтэ—ударнай үлэ фрона

Кылаабынайа —тэрээһин

Республика үрдүнэн биллэриллибит иккэ ох-суулаах ыйдарга «Чу-рапчы» совхоз Килэни-гэри отделеинетын ыан-ньыкыттары бары күүс-тары, дьулуурдарын тү-мөн үлэлэтилэр. Ол тү-мүгэр үтүүтүсүдэстэаа гуттарына сыл саала-аһаастан таһаарыллы-быт хаалыы арда саро-ыһыһына. Алынныга ылааннаах 30 тоһо он-аутар 35 тоһо үтү аты-лыһа. Үс ыанньык фер-малара—«Кэскил» (ста-рай Е. Н. Дьячковская), «Дьулуур» (Л. Н. Поно-марева), «Эрэннэ» (А. И. Потапов) биридик фу-ражаны ынахтан үтүү аһы былааннарын 120—140 бырыһыан толорто-отулар.

«Кэскилгэ» ыанньык-сыттар—бары адэрлэр. Бу—үтүүтүсүдэстэаа дьысипилин биридэ-нэр фермат. Манна Елизавета Дьячковская уонна Ольга Игнатова сыллаагы былааннарын толордулар. Кыргыттар туһааннааһынан ынах биридэр бордунукуһатын 1450—1700 кг тэриилэр. «Дьулуурдартан» Людми-ла Пономарева 1458 кг үрүн илэһи ыан, пэти-летка бастагы сылын киирбитин ылаа.

«Эрэннэ»—отделение кэскилэ түстэнэр сирэ. Бу фермада бээс эркини үлэтиһир. Кинилэртэн ү-гэрэ тигэһэлэри үтүү-дэллэр. Уон ый түмүгүнэн коллектив сыллаагы со-рудаһын толордо. Ферма үрдүнэн биридэ фуражнай ынахтан 1581 кг үтү ыанна. Ордук элбэх үтү Г. Т. Борисов ыабытын

бэлэмнэххэ наада. Бу тигэһэлэри үтүүрдэр ыанньыкыт иккэ ты-һыһыһаах киирбинин чуһаһатта. Хас биридик-лэриттэн 1929-туу кг үтү-тү ыата.

Итиннэ биридэһэн ыанньыкыттар сити-һинилэригэр киилэр хал-быһааһат дьысипилин-нэлэрэ, үрдүк киирби-лэргэ дьулуһуулар, үтүе суобастара төһүү буолбута көрпөст рейдэ-

Корпоспут рейдэтэ

тэи түмүгэр көһүннэ. Отделение салалтата сүөһүтүтэргэ үлэтиһир усунуобуйаны тэрийи-гэ эрдэттэн кыһанна ээрэри, турбалар көмүгэр кыа-йа булуллубаккалар, итигэр системага таһыл-лыбаакка сүөһүтүтэ дьы-дэ ый туран борон үлэ-дэ киирдэ. Үлэтигэргэ итин аһыһык тарихына. Кыһыл иунуук оһоһу-луһа. Экономический уонна зоовет-үөрэхтэр садаланналар. Ол ээрэри үтү ыанни үрдэтигэ сүөһү эби аһыһыһынан дотойтук хааччылы-бат буолларына, итиннэ дьаһаллар түмүгэ суох хаалааллар. Өс хоһоһо да этэринин, ынах үтү-тэ—тылыгар.

Ити отутун ылан көр-дөхкө, отделеини ба-лаһыһыһа мэлтөх. Кор-моцех, кыгдэе өссө са-йын да бугдэр, баччаа-на диэри үлэ-дэ киирэ илик. Вастаан оборудова-ниэ тийбэтэ атаһабы-та. Онтон аһы ону танар

на саас ырааһырдар үлэ-лэри тэрийэр санитарнай комиссия тэрилиннэ. Рей-дэлэри комитет көмүгэр ыанньык түмүгүнэн тутта таһааран туһааннаах тэ-рилтэлэргэ, ыалларга сеп-төөх ирдэбиллэри туру-руу—киик эбэһиннэ.

Үлэ коллективтарыгар уонна агитэоналарга дыах-тар комитетин кыһына-ран санактивистар бөлөх-төрө тэрилиннэлэр. Бу үлэни баһыһа коллек-тивна сүрүннүүрүгэр со-рудаһына. Кинилэр бэйэ-лэри түпсэрага, ыраа-һырдарга нэһиликкэ ыһыгы таһаардылар.

Итиннэ иһэр ууну харыстыыр наадаттан кы-һыһы кэмгэ ыаллар ой-боннорун тулатын ыраа-стаан иһэллэрэ ирдэни-дэ. Онон мунуулуубут кири-бөү тигэһи иһэргэ отде-ление салалтата транспо-ртынан хааччыларытар эбэһиннэстэнэ. Ыһыл Харбала күөлэ уолар кут-таллаһынан мантан муу-һу ылыы бөбүлуһа. Уу баһар автомашинада оста-када оһоһулуоһа.

Бөүү тоһо сага сир быһаарыллан, обществен-ность күүһүнэн күрүөтүн маһа бэлэмнэнэн турар. Аһы саас ситэрилиннэ. Бөүү таһыт сирдэригэр тоһо дьоннор кытаанах миирэдэ тардыһыны иһэ-хтэрэ. Ыһыл ырааһырданы үлэтигэр тэрииллэр, ыал-лар бөхтөрүн тийэнигэ график оһоһулуһа.

(Бүтүүтүн 4-с стр. көр).

дьон көстүбөһнэ тарды-лыбыта.

Кормоцех бу ый 1 кү-нүгэр үлэ-дэ киилэри-лиһтэхтэ. Ону кэ-һэн, сүөһүгэ дэлэччи бэ-лэмнэмит дүлбүһы да, былаагы да ситэ илик-тэр. Көмүгэрбөү «Кэ-скил» ферматыгар эрэ кун аһын биэрэллэр. Оттон «Дьулуурга» уонна «Эрэннэ» оһоһторо алданан кото-кото сит-тэллэр. Сылэһинэн ти-һигин быһаакка хааччы-һы эмнэ кыһаһтарбат. Онон ынахтар сүһүһүн от аһыһыһа тураллар. Нуормалара—күһүгэ 5 кг. Ороскуоттанымта учугайдик көмүруо-ламма.

Илин Намага субан хотонугар көмүгэрбө оһоһулуубат. Кыһылар-га от саһааһа суох, сымарда үрдүттэн олоһо-лор. Вороскулары эби аһыһыһынан хааччыһы эһэ мэлтөх. Онон аһы-һыт ыйта бирид төбө тө-лөһүүтэ отделеини үр-дүнэн 7 кг тэһиһтэ.

Болдомто ордук, аһы-һы аһаһыһыгар буол-бакка, хаачыһыһыһыгар уурулуоһоттаах. Оттон отделеини эбиһкэлэриһи байыһы суох. Гидро-поннай үүнээһини үүн-нэри садалаһа илик. Үүннэриһтэх сирдэри итигэргэ турба сага кө-һүннэ. Ити үлэ ытыл-лыһыт кудумсутооһа.

Сүөһү баай састаап-таах аһыһыһынан хаач-чыһага бары күһү тү-мөһкө: минеральной эбиһкэлэри туһаһыһа, минхалаһыһы тэрий-нэр фермалары балыһы-на хааччыһыһа. Бары специа-листар эппикэти-һэстэрин мунутуурудук үрдэтиһэххэ.

Н. КОРКИН,
М. ЛЕОНТЬЕВА,
көрпөст чилиэннэре.

Ынырыны бигэрэтэн

Оройуон кинофигикатор-дара республикада ынырыһыһыһы бигэрэ-тэллэр. Ол курдук уон ыйдаах былаан 3584 солк. аһаһыһына. Ы-лааннарын толорбут ал-та коллективтартан Мындааһыһыһаады, Эол тоһоһоһу киноустанав-кылар ордук үчүгэйдик үлэлэтилэр.

Оройуон кининнэри «Маарыкчаан» киһотэатр (директор А. А. Посель-ский) былаанын 232 солк. аһаһа.

А. СИВЦЕВ.

Билиэхэ Эппиэтинэлэр

«Культурнай походу биллэриэххэ»

дизин бу дьыл балаһан ыйын 25—27 күннэригэр «Сага олох» хайаакка бэчээтэммит Н. С. Соло-вьев ыстатыйатыгар Ха-тыһы бөһүөлэһин тас көс-түүтэ ыһыллаһаһы, сани-тарнай туруга мөлтөрүн туһунан кырдыһы суру-йар. Итиннэ түпсэрага бу пэтилетка устатыгэр кэс-килааххэ былаан онгосту-буһтуп. Онон уһаайбала-ры бэрээдэһэһин, араас хаарбэх, бөх-сах тутуула-ры суох оһоруу, уулусса-лары көһөрүү, дьылэри эһиһиһиһин, штуратур-калаһыһы, хоруобуйалары фронтоннаһыһы, бирид типтэһк штакетник ол-буордары тутуу, бөү-са-ды кутар анал даамаала-ры оһоруу курдуктар кө-рүлүбүттэрэ.

Бөһүөлэһи түпсэраһи оһоруу, ырааһырданы бөп-пуруостара иккэ төгүл сельсовет сессияһыгар, түүртэ исполком муннах-тарыгар дьүүллэһилиби-тэ да, ыһыллыбит быһа-рыһылар кумааһыга эрэ хааллылар. Н. С. Соло-вьев ыстатыйатыһынан сис-бэстэһэн ити болпуруос сессияда хаттаан көрү-лүннэ. Онон урукку бы-һаарыһылар олоххо кил-лэрингэ сельсовет үлэтин күһүһүрдэргэ этилиннэ. Ол итиннэ хас биридик де-путат бэйэһин уоһурутар биридэһэн ыалларынан өйдөтөр үлэни ыһытада. Уһаайбалары бэрээдэһэ-һингэ комиссия тэриһи-на.

Бөһүөлэһкэ күһүн уон-көр).

«Знание» общество Бол-тоһо нэһиликэһиннэри аһы сүһөх тэрилетитин отчуот-туур-быһаардылар мун-наһар быһыл общество үлэте сэрэгэһиһитин, съезд инниннэри маасса-бай-политический үлэ-дэ лектордар активнайдык кыттыһыһыһыгар элбэх

СПЕЦИАЛИСТАРЫ ТАРДЫАХХА

лекциялар. бэсиздэлэр оһоһулуубуттары тоһо-воһоон бэлэһэһиһилэр. Лекционнай аудиторияла-ры паспортлаһыһы ыһы-һына. Общество чилин-нэри И. К. Капрынов, Г. М. Слещова, Т. В. Попо-

ва лекционнай пропаган-дада ордук активнайдык кытталлара бэлэһэһинэ.

Ол ээрэри бу үлэ-дэ тыа хайаһыһыһыһыһы специа-листар кээһиник тарды-лыһыһылар.

Муннах лекциялары

рецензиялаһыһы итиннэ лектордары аттестация-лаһыһы ыһытарга сорук туруорда.

Маннайгы сүһөх та-рилатэ биоротун предсе-дательнэ Н. Н. Игнатьев хаттаан быһаардына.

Е. ВАСИЛЬЕВА.

1 КҮНҮНЭЭБИ КӨРДӨРҮҮЛЭРЭ

Ынах төрөтө		Ынах сүөһү өлүүтэ		Ол иһигэр ыһыраһы		Бээ төрөтө		Сылгы өлүүтэ		Ол иһигэр куһун		Ылаһа буолатын		Ол иһигэр иһк. снэмэ.	
1985 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	1985 с.	1986 с.	график	туоһа	график	туоһа
480	570	89	88	53	54	472	438	27	25	—	—	790	764	575	569
739	752	129	95	81	46	681	675	39	65	—	—	1055	1093	690	638
1608	1314	216	175	125	107	1274	1145	46	82	—	—	1985	2086	845	784
1306	1316	153	190	126	134	823	738	61	71	—	—	1025	1768	1025	1186
706	783	93	134	43	41	830	697	29	50	3	—	1355	1298	325	378
1156	1195	93	109	57	75	828	844	22	52	3	—	1820	1705	895	931
5997	5930	775	789	485	457	4408	4535	224	364	6	—	8210	8440	4355	4466

